

Obvyklé náklady na provedení ZAV

Záchranný archeologický výzkum a obsahové náležitosti archeologického výzkumu jsou definovány samostatným prováděcím předpisem.

Pro potřeby tohoto předpisu je před vlastní záchranný výzkum předřazena ještě přípravná fáze, která sestává z rešerše (prováděné na základě žádosti investora o zjištění archeologického potenciálu naleziště, ZAV nemusí následovat, pokud stavebník od svého úmyslu na základě rešerše ustoupí) a dohledu při skrývce (skrývka je počáteční fází stavební činnosti a pro potřeby následného ZAV se provádí tak, aby bylo možno kvalifikovaně stanovit rozsah ZAV).

Náklady ZAV jsou stanoveny jako náklady na prozkoumání určité délky, plochy či objemu archeologických terénů. Zahrnují veškeré náklady na provedení terénní části ZAV, jeho zpracování a vyhodnocení do úrovně nálezové zprávy, náklady na potřebné analýzy. Zahrnují též náklady, které musí oprávněná organizace vynaložit v souvislosti s prováděním ZAV a které nevznikají přímo na místě, kde ZAV probíhá (administrativa spojená s provozem výzkumu, zajištění výplat osob, zaměstnaných na výzkumu, administrativa vyvolaná výzkumem vůči dalším institucím organizacím apod.)

Obvyklou/průměrnou úroveň nákladů lze stanovit ve formě hodinových sazeb jednotlivých kategorií pracovníků nebo formou nákladů za čtvereční či krychlový metr archeologických situací. Tyto sazby zahrnují veškeré náklady na provedení ZAV a jeho vyhodnocení, tj. další náklady, které musí oprávněná organizace vynaložit na zajištění provozu ZAV mimo místo jeho konání (např. administrativa spojená s provozem výzkumu ve vztahu k objednateli, zajištění výplat zaměstnanců apod.). **Náklady na přípravnou fázi výzkumu:**

1. rešerše (zjištění údajů o nalezišti na základě archivních informací, geofyzikální průzkum, povrchový průzkum)
 - 4000,- až 10000,- Kč/den
2. dohled při skrývce + stanovení rozsahu následného ZAV:
 - Do plochy 1 ha – 20000,- až 40000,- Kč
 - Nad plochu 1 ha – 40000,- Kč na každý načatý hektar

Náklady na provedení ZAV:

1. liniové výkopy – dohled (převážně negativní zjištění)
 - Do délky 500 m – 2000,- Kč
 - Do délky 2000 m – 5000,- Kč
 - Délka více než 2000 m – 5000,- Kč + 1000 Kč za každý další km

2. liniové výkopy – dohled + dokumentace archeologických situací ve stěnách výkopů (v případě plošného výzkumu se náklady odvíjí od zkoumaného objemu):
 - Do délky 500 m - 2000,- až 4000,- Kč/100 m
 - Do délky 2000 m – 1000,- až 3000,- Kč/100 m
 - Délka více než 2000 m - 1000,- až 2000,- Kč/100 m

3. naleziště bez kulturních vrstev, tj. s objekty zahloubenými do podloží – kolísá podle množství archeologických objektů (jam, kůlových jam apod.) patrných po skrývce
 - Do plochy 1000 m² - 300000,- až 500000,- Kč
 - Do plochy 5000 m² (0,5 ha) – 1250000,- až 2000000,- Kč
 - Do plochy 1 ha - 1750000,- až 3000000,- Kč
 - Plocha 1 ha a více - 2000000,- až 3500000,- Kč/hektar

4. ZAV v situacích, kde lze vypočítat podle objemu archeologických terénů (souvrvství, rozsáhlé zahloubené objekty apod.):
 - stratigraficky méně náročné situace (např. málo členitá pravěká kulturní vrstva, nečleněné výplně rozsáhlých objektů) - 2000,- až 5000,- Kč/m³
 - stratigraficky složité nálezové situace (jádra středověkých měst, sakrální stavby, hrady, členitá pravěká kulturní souvrství apod.) - 5000,- až 8000,- Kč/m³
 - stratigraficky extrémně složité nálezové situace (vrcholně středověké hřbitovy, naleziště s hojnou přítomností materiálu z organických hmot) - 10000,- Kč/m³

Struktura nákladů ZAV

Terénní část: 60 - 70 %

Zpracování (postexkavační fáze): 30- 40 %

Nedílnou součástí ZAV jsou odborné analýzy. Jejich uplatnění závisí na typu archeologického výzkumu a nelze je v úplnosti určit předem. Jedná se o odborné posudky z oblasti geologie, antropologie, paleobotaniky, geochemické analýzy (např. obsah fosforečnanů), osteologie, radiokarbonové datování apod.). Některé druhy analýz nelze odkládat a vzorky uchovávat delší dobu (např. palynologie, mikrobiologie apod.). Podíl nákladů na analýzy Podíl těchto analýz obvykle tvoří minimálně 15% celkových nákladů ZAV.

Obvyklé náklady jsou stanoveny v daném rozmezí, protože zahrnují různorodí kategorie nalezišť. Obecně platí, že naleziště s delším časovým úsekem využívání, s centrální funkcí (ať již v pravěku či středověku) budou vyžadovat vyšší náklady na provedení ZAV než naleziště využívaná jednorázově či periferní.

V případě nalezišť s mimořádně složitými terénními situacemi či nalezišti, která se vyskytují zcela výjimečně, mohou náklady na provedení ZAV přesáhnout obvyklé ceny.